Dosarul nr.4r-3493/23
Nr. PIGD 4-22106352-02-4r-06092023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Olga Bejenari

D E C I Z I E

22 octombrie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan
Judecătorii: Roman Pascari
Constantin Roșca

Judecînd în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Eduard Primac, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 16 februarie 2023, prin care s-a admis contestaţia cet. Mocanu Carolina, privind anularea deciziei de sancţionare şi procesului-verbal nr. MAI05 669452 din 06.07.2022 cu încetarea procesului contravenţional și s-a anulat procesul-verbal nr. MAI05 669452 din 06.07.2022 şi decizia de sancţionare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravenţional în privinţa cet. Mocanu Carolina din lipsa în acţiunile acestuia a faptului contravenţiei.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, de la 6 septembrie 2023 pînă la 22 octombrie 2024, în procedura judecătorului Silvia Cecan de la 29 ianuarie 2024 pînă la 22 octombrie 2024.

A C O N S T A T A T:

1. La data de 06.07.2022, agentul constatator din cadrul IP Râşcani a DP mun. Chişinău al IGP, Primac Eduard, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenţie, prin care Mocanu Carolina, a fost găsită vinovată de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 70 alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că „la data de 10.05.2022, ora - 10:00, în mun. Chişinău, str.*****, SA „Termoelectrica”, a răspândit cu bună ştiinţă informaţie mincinoasă prin intermediul poştei electronice”.
2. Astfel, Mocanu Carolina, a fost sancţionată conform art. 70 alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i stabilită sancţiune sub formă de amendă în mărime de 72 unităţi convenţionale, ce constituie 3 600 lei.
3. La data de 15.07.2022, Mocanu Carolina, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia adoptată de agentul constatator din data de 06.07.2022, întocmite în privinţa sa, a depus o contestaţie.

4. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 16 februarie 2023, s-a admis contestaţia cet. Mocanu Carolina, privind anularea deciziei de sancţionare şi procesului-verbal nr. MAI05 669452 din 06.07.2022 cu încetarea procesului contravenţional și s-a anulat procesul-verbal nr. MAI05 669452 din 06.07.2022 şi decizia de sancţionare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravenţional în privinţa cet. Mocanu Carolina din lipsa în acţiunile acestuia a faptului contravenţiei.
5. Nefiind de acord cu hotărârea, agentul constatator, Eduard Primac a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și pronunțarea unei noi hotărîri.
6. În motivarea recursului s-a invocat că la materialele cauzei au fost anexate suficiente probe ce indică la vina persoanei, iar procesul verbal cu privire la contravenție corespunde prevederilor art. 443 din Codul contravențional.
7. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul agentului constatator, Eduard Primac, urmează a fi respins, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 16 februarie 2023, urmînd a fi menținută.
8. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
9. Conform art. 471 din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esenţiale invocate în recurs.
10. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa temeiurilor de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.

11. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale”.
12. Colegiul constată că la data de 06.07.2022, agentul constatator din cadrul IP Râşcani a DP mun. Chişinău al IGP, Primac Eduard, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenţie, prin care Mocanu Carolina, a fost găsită vinovată de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 70 alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că „la data de 10.05.2022, ora - 10:00, în mun. Chişinău, str.*****, SA „Termoelectrica”, a răspândit cu bună ştiinţă informaţie mincinoasă prin intermediul poştei electronice”.
13. Astfel, Mocanu Carolina, a fost sancţionată conform art. 70 alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i stabilită sancţiune sub formă de amendă în mărime de 72 unităţi convenţionale, ce constituie 3 600 lei.
14. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
15. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
16. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptel contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
17. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.
18. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.

19. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.
20. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
21. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
22. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
23. Prin urmare, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţio armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
24. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).
25. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.
26. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile

pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

27. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoanei.
28. Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragerea persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept, or instanța de recurs reiterează că agentul constatator nu a prezentat probe pertinente din care ar rezulta vina persoanei în comiterea faptei imputate.
29. Instanța de recurs din materialele cauzei nu atestă nici o probă ce ar dovedi vinovăţia lui Mocanu Carolina în comiterea contravenţiei incriminate.
30. Astfel, materialul probatoriu al dosarului contravenţional este compus din: procesul-verbal nr. MAI05 669452 din 06.07.2022 nemijlocit; raportul privind înregistrarea contravenţiei din 11.05.2022; plângerea cet. Martînov Anatolie din 05.05.2022 cu anexe; scrisoare de însoţire; informaţie; raport din 06.07.2022; aviz.
31. În acest context, înscrisurile anexate la materialele dosarului şi anume explicaţia făcută de Martînov Anatolie, urmează a fi apreciate critic, or aceasta reflectă poziţia subiectivă a ultimului şi nu sunt susţinute de probe pertinente, concludente şi utile în acest sens.
32. Astfel, din anexele la plângerea cet. Martînov Anatolie în speţă, care a servit obiectul învinuirii lui Mocanu Carolina, nu rezultă că aceasta a răspândit cu bună ştiinţă a unor informaţii mincinoase ce defăimează persoana cet. Martînov Anatolie or a fost o discuţie personală pe poşta electronică între cet. Martînov Anatlie şi cet. Mocanu Carolina.
33. În această ordine de idei, Colegiul reiterează că la materialele dosarului lipsesc probe pertinente, concludente şi utile sub formă de: proces-verbal de cercetare la faţa locului, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico- legale, raportul de expertiză - cum expres prevede norma precitată - care ar dovedi faptul comiterii contravenţiei, existând doar poziţia, apreciată de instanţă a fi una subiectivă a agentului constatator bazată pe declaraţiile pretinsei victime şi nu

au fost probate prin probe pertinente, concludente şi utile, mai mult, agentul constatator nu a verificat argumentele invocate de contravenient, pentru a stabili dacă nu cumva învinuirea adusă este nejustificată.

34. Reieşind din considerentul că pe cazul dat există doar poziţia agentului constatator şi pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, instanţa de fond justificat a reţinut că fapta contravenţională nu a fost probată.
35. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurent sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererea de recurs au constituit obiect de studiu al primei instanțe, care le-a oferit o apreciere justă și motivată.
36. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 16 februarie 2023.
37. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator, Eduard Primac.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 16 februarie 2023, prin care s-a admis contestaţia cet. Mocanu Carolina, privind anularea deciziei de sancţionare şi procesului-verbal nr. MAI05 669452 din 06.07.2022 cu încetarea procesului contravenţional și s-a anulat procesul-verbal nr. MAI05 669452 din 06.07.2022 şi decizia de sancţionare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravenţional în privinţa cet. Mocanu Carolina din lipsa în acţiunile acestuia a faptului contravenţiei.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Cecan

Judecătorii Roman Pascari

Constantin Roșca